

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 250/06-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. augusta 2006 predbežne prerokoval sťažnosť P. R., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. Š. T., S., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 4 ods. 3, čl. 8 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 14 ods. 1 a čl. 39 Listiny základných práv a slobôd uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3 Tpv 160/05 zo 6. decembra 2005 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Tpo 104/05 z 28. decembra 2005, ako aj uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5 T 82/06 z 19. mája 2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. R. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 6. júna 2006 doručené podanie P. R. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorým namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 4 ods. 3, čl. 8 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 14 ods. 1 a čl. 39 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves

(ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 Tpv 160/05 zo 6. decembra 2005 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Tpo 104/05 z 28. decembra 2005, ako aj uznesením okresného súdu sp. zn. 5 T 82/06 z 19. mája 2006.

Sťažovateľ vo svojom podaní podrobne opisuje skutok, ktorý sa stal 4. decembra 2005 v obci K. Tento skutok bol obžalobou Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves sp. zn. 2 Pv 1558/05 z 9. mája 2006 kvalifikovaný ako pokus prečinu krádeže podľa § 14 ods. 1 a § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný zákon“), ktorý mal sťažovateľ spáchať ako spolupáchateľ spolu s ďalšími dvoma obvinenými. Spáchanie uvedeného skutku sťažovateľ v celom rozsahu popiera.

V súvislosti s predmetným skutkom bol sťažovateľ uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Tpv 160/05 zo 6. decembra 2005 vzatý do väzby, ktorá začala plynúť 4. decembra 2005. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 6 Tpo 104/05 z 28. decembra 2005 zamietol. Sťažovateľ tvrdí, že pri rozhodovaní o jeho vzatí do väzby neboli dodržané základné zásady trestného konania a hlavným dôvodom jeho väzobného stíhania je skutočnosť, že už bol v minulosti (rovnako ako ďalší spoluobvinení) súdne trestaný.

V nadväznosti na to sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd „... uznal to, že bolo porušené moje základné právo slobody pohybu, aby uznal, že neboli splnené znaky tohto tr. činu, z ktorého ma obvinili a dali do väzby a prepustil ma na slobodu, prípadne to nariadil“.

Pretože podanie sťažovateľa nespĺňalo náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania o sťažnosti ustanovené v § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd ho vyzval 27. júna 2006 na jeho doplnenie vrátane predloženia kvalifikovaného splnomocnenia na jeho zastupovanie (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Na uvedenú výzvu odpovedal sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 14. júla 2006, v ktorom konkretizoval, čoho sa v konaní pred ústavným súdom domáha, a ktoré základné práva boli podľa jeho názoru označenými rozhodnutiami porušené.

Tak ako v pôvodnom podaní argumentuje sťažovateľ opäť tým, že jeho väzba je nezákonná, „... pretože neboli dodržané základné zásady tr. konania v zmysle § 2 ods. 1, 5, 6 Tr. por. kde nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený ináč než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon, a tento vymyslený skutok za ktorý som bol vzatý do väzby nevykazuje znaky tr. činov podľa § 14 ods. 1 a § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zákona, napriek tomu súd zamietá moje žiadosti o prepustenie, pričom mi obmedzuje slobodu protizákonne a tak porušuje moje základné právo slobody pohybu...“.

Napokon sťažovateľ opisuje, v čom vidí porušenie svojich základných práv označenými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu. K svojmu podaniu pripojil aj splnomocnenie na jeho zastupovanie pred ústavným súdom udelené advokátovi.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 zákona o ústavnom súde každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Vychádzajúc z obsahu citovaných podaní sťažovateľa ich ústavný súd posúdil ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 4 ods. 3, čl. 8 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 14 ods. 1 a čl. 39 listiny uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Tpv 160/05 zo 6. decembra 2005 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 104/05 z 28. decembra 2005

Na prerokovanie a rozhodnutie tej časti sťažnosti, ktorá smeruje voči uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 Tpv 160/05 zo 6. decembra 2005, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Keďže proti uzneseniu okresného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, bolo v právomoci krajského súdu ako odvolacieho súdu poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa. Tým je zároveň podľa zásady subsidiarity vylúčená v tejto časti právomoc ústavného súdu, čo predstavuje dôvod, pre ktorý ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti okresnému súdu odmietol po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 104/05 z 28. decembra 2005, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa a ďalšieho spoluobvineného proti označenému uzneseniu okresného súdu o ich vzatí do väzby, ústavný súd na okresnom súde zistil, že predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. januára 2006, keď bolo doručené sťažovateľovi v Ústave na výkon väzby (...).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 235/03).

To znamená, že ak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistí, že už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, nemôže sa už z tohto dôvodu na základe sťažnosti podanej podľa čl. 127 ústavy zaoberať opodstatnenosťou námietok o porušení základných práv zaručených v ústave alebo v príslušnej medzinárodnej zmluve o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis I. ÚS 110/03).

V danej veci dňom právoplatnosti napadnutého uznesenia krajského súdu (10. januára 2006) začala sťažovateľovi plynúť dvojmesačná lehota v zmysle ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Predmetná sťažnosť však bola, ako už bolo uvedené, ústavnému súde doručená až 6. júna 2006 (podaná na poštovú prepravu 5. júna 2006), t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom.

Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 70/03, IV. ÚS 41/06) uviedol, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

2. K namietanému porušeniu označených základných práv uznesením okresného súdu sp. zn. 5 T 82/06 z 19. mája 2006

Z označeného uznesenia vyplýva, že ním bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, a zároveň nebol prijatý jeho písomný sľub podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku ani peňažná záruka podľa § 81 Trestného poriadku. Napriek tomu, že proti uvedenému uzneseniu bolo možné podať do troch dní od jeho oznámenia sťažnosť, sťažovateľ túto možnosť nevyužil, a toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30. mája 2006.

Už citované ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k všeobecným súdom princípom subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia základných práv iba v tých prípadoch, v ktorých o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Uvedený princíp sa nepochybne týka prípadov, v ktorých sa sťažovateľ môže domáhať ochrany svojich základných práv alebo slobôd, k porušeniu ktorých malo dôjsť pochybením vo veci konajúceho všeobecného súdu, využitím opravných prostriedkov, ktoré mu na tento účel ustanovuje zákon (v danom prípade Trestný poriadok).

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľ sa mohol ochrany pred zásahom do svojich základných práv a slobôd označeným uznesením okresného súdu domáhať využitím riadneho opravného prostriedku (sťažnosti podľa § 83 Trestného poriadku) v konaní pred krajským súdom, čo však neurobil.

Právomoc všeobecného súdu poskytnúť sťažovateľovi ochranu pred zásahom do jeho základných práv a slobôd v danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu na meritórne prerokovanie tejto časti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Keďže ústavný súd neprijal sťažnosť na ďalšie konanie, neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2006